

THE NAKED WORD:

The trans-corporeal ethics of the protesting body

STACY ALAIMO

Keywords

Material feminism, corporeal feminism environment, environmental ethics, naked performance, environmental activism, post-humanism

Summary

This essay brings feminist corporeal theories and material feminisms to bear upon the many naked protests occurring worldwide, asking how the naked body functions within these events. While most feminist corporeal theories remain within the demarcation of the Human, the naked protests considered here extend human corporeality into actual places, enacting nakedness as an ethical performance of vulnerability – the allied, mutual vulnerabilities of human/animal/environment. Taking up the concept of intercorporeality, as defined by Gail Weiss and others, I propose the term “trans-corporeality,” which emphasizes the imbrication of human bodies not only with each other, but with non-human creatures and physical landscapes. Feminist theories of performance, particularly those of Peggy Phelan (1993) and Rebecca Schneider (1997), are crucial for understanding the possibilities for expressing this sense of trans-corporeality, which redefines the human as material, and thus requires a critique, subversion, or evasion of the dominant modes of representation and the gendered scenarios of visibility. The performance artist/activist La Tigresa, who strips for loggers to save old-growth forests, and the many Bare Witness activists who spell out words with their naked bodies perform vulnerability as a trans-corporeal condition in which the material interchanges between human corporeality, geographical places, and vast networks of power, provoke ethical and political actions. Paying attention to particular corporeal actions, activities, practices, and events can help feminist theory reconsider “the body” as more than a site of cultural inscription. Moreover, the naked protests considered here extend the parameters of the political domain by seeking an ethical recognition of vulnerable, interdependent, interwoven, human and non-human flesh.

I kampen för att uppmärksamma globala miljöhot och konflikter tar aktivister världen över till alltmer drastiska medel. Stacy Alaimo analyserar de nakenprotester som under senare år blivit allt vanligare. Vad uppnår den ekotantriska aktivisten "La Tigresa" när hon stripper för träden och jagar skogshuggare med megafon? Varför ställer sig 600 personer nakna på en glaciär i Schweiz, och hur kan dessa aktioner kopplas till feministisk teori om materialitet?

DET NAKNA ORDET:

Den protesterande kroppens transkorporala etik

STACY ALAIMO

[K]ejsarinnan [av feministisk teori] har på sig för mycket kläder. Hennes modeval har blivit mer och mer otympliga, kräsna, inskränkta och pråliga och jag önskar att hon på nytt skulle våga visa mer känslig hud.

Judith Stacey 2001¹

De stannar sina lastbilar för att jag är barbröstad. Dikten håller kvar deras uppmärksamhet. Jag vill att de, i mig, ska se en bild av något vackert, heligt och sårbart – precis som jorden är.

La Tigresa (odaterat)

Även om Judith Stacey talar metaforiskt om den feministiska teorins otympliga diskurs kan vi nog, om vi klär av hennes kommentar, hitta ganska många feminister och miljö- och fredsaktivister som "vågar visa mer känslig hud". Nakenprotester verkar i själva verket försiggå lite varstans och som med allt annat sprids informationen om dem på internet, där nya webbsidor dagligen dyker upp. Stacey Kalish uppskattar att "50 000 människor har deltagit i åtminstone 91 nakenprotester världen över".² Från New York till Arkansas, från Kapstaden till Sidney ligger nakna kroppar på stranden eller i snön och bildar barhudade,

osmyckade slogans som "NO BUSH", "NO WAR", "TRUTH" eller "PEACE". Många av dessa demonstrationer protesterar mot Irakkriget, men i Mexico City klädde de-

Föga förvånande är de flesta av nakendemonstranterna kvinnor.

monstranter av sig för att protestera mot att byggnationen av en Costco-affär hotade förstöra en historiskt betydande plats. I Rom tog demonstranter av sig kläderna inför Dan Glickman, USA:s jordbruksminister, för att visa sitt motstånd mot modifierade sojabönor, och 600 personer protesterade genom att ta av sig kläderna på en glaciär i Schweiz för att uppmärksamma växthuseffekten. Den aktion som kan ha inspirerat många av de andra ägde rum när nigerianska kvinnor tvingade Texaco att förbättra förhållandena i deras by genom att "ta över ett oljeraffinaderi och hota med att klä av sig".³ Den självutnämnda "ekotantriska rapartisten" och aktivisten "La Tigresa" arbetar ihärdigt för att rädda urskogen i de norra delarna av USA:s västkust genom att strippa för skogshuggare. Föga förvånande är de flesta av nakendemonstranterna kvinnor.

Även om det finns en rad protestformer som innebär att demonstranter utsätter sin egen kropp för direkt fara, som till exempel i Gandhis och suffragetternas hungerstrejker, ACT UP:s gatuteater eller i den amerikanska civilrättsrörelsen som trotsade polisernas hundar och vattenkanoner, så

har dessa protesterande kroppar sällan varit nakna. Hur ska vi då förstå betydelsen av den nakna kroppen i protesterna som förekommit nyligen? Drar de kvinnliga aktivisterna helt enkelt fördel av den kvinnliga kroppens kulturella valuta, eller är det så att de bokstavligt talat förkroppsligar en annan sorts etik eller kanske en annan sorts politik? Och kan feministiska kroppsteorier – hur "otympliga och pråliga" de än må vara – hjälpa oss att avkoda dessa seder, erfarenheter och bilder? Hur kan vi, vidare, förstå den egendomliga separationen mellan dessa köttsliga realtidshändelser och deras digitala återgivning som cirkulerar på internet?

Intressant nog äger dessa nakenprotester som uppvisar den "känsliga hud" som Stacey efterlyser rum, samtidigt som en ny våg av feministiska teorier utvecklas. Dessa nya feministiska teorier tar material på allvar, detta genom att försöka formulera modeller som behåller den diskursiva kritikens politiska klarhet, samtidigt som de på nya sätt närmar sig det som, per definition, inte ligger inom diskursens fält, nämligen mänskliga kroppar och det icke-mänskliga. Den forskning som bedrivits av de feministiska vetenskapsteoretikerna Donna Haraway, Karen Barad och Nancy Tuanas är särskilt anmärkningsvärd på grund av dess handfasta förståelse av materiella krafter. Feministiska kroppsteorier, till exempel de som utvecklats av Elizabeth Grosz, Elizabeth Wilson och andra, strävar efter att återknyta till frågan om kroppens materialitet genom att koppla den diskursiva användningens teoretiska formuleringar till ett uppmärksammande av köttet. Medan

en uttömmande diskussion av denna teori ligger utanför ramarna för denna artikel⁴, kan det vara på sin plats att fundera över om det är samma sorts impuls eller ethos som genomsyrar önskan att ta materian på allvar i teorin och viljan att visa hud i den politiska praktiken.

Medan de flesta feministiska kroppsteorier håller sig inom det Mänskligas demarkationslinjer så kan dessa nakenprotester förlänga människans kroppslighet till faktiska platser, och härigenom iscensätta nakenhet som en etisk exponering av sårbarhet – den gemensamma sårbarheten hos människa/djur/miljö. Med utgångspunkt i det redan etablerade begreppet interkorporalitet, definierat av Gail Weiss och andra, föreslår jag termen ”transkorporalitet” för att betona människokroppens överlappning, både med andra människokroppar och med icke-mänskliga varelser och fysiska landskap.⁵ Feministiska performativitetsteorier, i synnerhet teorierna som utvecklats av Peggy Phelan och Rebecca Schneider, är av stor betydelse för att förstå möjligheterna för denna transkorporalitet, som omdefinierar människans materia och därmed kräver en kritik, ett omstörtande eller ett undvikande av rådande representationsformer och könade villkor för synlighet.⁶

Att visa ingenting, eller stripteasens ontologi

I sin diskussion av konstnären Robert Longos verk hävdar Hal Foster att i en massmedial tidsålder ”ingår bilder i en ’krisdiskurs’ och får där uppgiften att återinföra en känsla av verklighet i våra liv (vilket är skälet till att krigsbilder har en så framskjuten position)” och att “sådana händelser ofta verkar vara fabricerade i förväg som mediala skådespel (vilkas betydelse bedöms utifrån ’effekt’ eller ’verkan’). Vi konfronteras med icensättningar av händelser som producerats just för att bli återgivna som bilder och sålda – händelser som både regisserats och sedan tolkats som pseudohistoriska simulationer ämnade för konsumtion”.⁷ Efter att Foster skrev detta på 1980-talet har internet mångdubblat omfattningen av det sätt på vilket dessa händelser “produceras för att reproduceras som bilder.” Såväl nakenprotesterna som förekommer världen över som La Tigresas uppvisningar har som funktion att “återinföra en känsla av verklighet” även om de är manusbundna händelser ämnade för allmän konsumtion. Även om de inte har mycket gemensamt i övrigt så blottar sig dessa aktivister i den politiska aktionens form; La Tigresa gör det när hon blottar sina bröst, och de hundratals demonstranterna gör det när de tar av sig kläderna och bildar ord. Initialt kan budskapet tyckas uppenbart: detta är den sista utvägen, vi kommer att göra allt vi kan för att stoppa kriget eller för att stoppa skogsskövlingen. Men avklädningen betonar också meddelandets giltighet – meddelandet uttrycks obeslöjat, utan omsvep *sans vestment*. Hör oss, säger dessa kroppar, vi är okomplicerade, vi är varken falska

eller förklädda. Många av demonstranterna exploaterar medvetet nakenhetens metaforiska ”sanning”, och sveper in sina kroppar i nakna övertygelser och blotade intentioner. En fredsaktivist i Glastonbury säger: “Jag var nervös, men jag ville visa mitt nakna engagemang för sanningen”.⁸ Och rubriken på Bare Witness hemsida är “Nya Zeeländska demonstranter skriver ‘den nakna sanningen’ om GE”.⁹ Mot den ganska cyniska, men inte desto mindre trovärdiga, känslan av att detta är ett enkelt knep för att få publicitet, står en idealistisk vision om den nakna kroppen som föreslår en gemensam kroppslighet, en delad sårbarhet. Faktum är att sloganen som “Disrobe to Disarm” länkar frånvaro av kläder till frånvaro av vapen.¹⁰ Den nakna iscensättningen av aktionernas passiva och nästan omärkliga alfa-kroppar gestaltar en avklädningspolitik som bildar en gemensam, transkorporal plattform.

I motsats till de passiva fredsaktivisternas alfa-kroppar är La Tigresa (Dona Nieto) mycket aktiv när hon ställer sig upp, blottar sina bröst och ”strippar” för träden. Hennes aktioner förenar udda sängkamrater: pro sex-feminism, en gudinnedyrkande gren av ekofeminism, ekosabotage och pornografi samt “heligt sex” och resolut politisk protest.¹¹ Frågan är om hennes aktioner förespråkar självkommersialisering till förmån för ekologismens syften eller en revolt mot all anständighet “i försvar av Moder Jord”? Det är uppenbart att organisationen Earth First! drar nytta av publiciteten La Tigresa får genom dessa aktioner, men att de samtidigt är osäkra på hur denna publicitet bäst används. Ett odaterat meddelande från en Earth First!-listserver från 31 januari 2001 lyder:

En liten skara oroad medborgare, anförda av den legendariska barbröstade poeten “La Tigresa”, lyckades stoppa avverkningsplaneringen som hotar världens två högsta träd på en avverkningsplats i anslutning till Montgomery Woods State Park i Mendocino County. När den barbröstade La Tigresa reciterade sin “Earth Goddess”-poesi lyssnade skogshuggarna respektfullt. Hon stöttades av lokala invånare, mödrar med spädbarn, barn och hundar som alla var där för att uttrycka sin oro över miljöeffekterna av den planerade avverkningsplaneringen. Avverkningsföretaget försenades så pass länge att inspektörer från den kaliforniska skogsmyndigheten (CDF) hann komma ut och upptäcka brott mot skogsbruksreglerna.

Vilken hyllestriptease! “Mödrar med spädbarn, barn och hundar” som publik, skogshuggare som lyssnar “respektfullt” på den barbröstade aktivistens poesi. La Tigesas performance komplicerar inte bara skogshuggarnas jobb utan också Earth First!s retorik. Earth First! är en tämligen maskulinistisk miljöorganisation som utlovar “inga kompromisser i försvaret av Moder Jord.”

Oaktat spirituella vädjanden till gudinnan, så sexualiseras Moder Jord i Nietos uppvisning. Nieto utrustar Jorden inte bara med ett par bröst utan också med en högljudd megafon vid sidan av bröstet. Med tanke på att det finns en lång historia av att bagatellisera kvinnor genom att reducera dem till deras sexualitet blir Nietos uppträdanden en given måltavla för åtlöje. Och ändå, det är något förtrollande med hennes uppvisningar. När La Tigresa utmanar skogshuggarna att "skala av lagren av det du kallar utveckling" och lovar att "jag är vackrare naken än påklädd – ta av mina kläder", framställer hon sitt kött som ett förkroppsligande av jorden.¹² Nieto uppfattar sina barbröstadade framträdanden som passande miljöpolitiska aktioner, detta eftersom själva strippandet svarar mot ett miljöaktivistiskt begär efter ett etiskt erkännande av naturen som sådan, frigjord från lager av kapitalistiska, byråkratiska och juridiska skrudar.

Trots det faktum att "naturen som sådan" i sig själv är en ofullständig konstruktion, och att "den nakna sanningen" som ideal, representerar en särskild epistemologi, och att det knappt är möjligt att lasta stripteasedansörens kropp som uppträder för män med ytterligare kulturellt bagage, kommer en stor del av denna artikel att undersöka huruvida det exponerade köttet i dessa uppvisningar rör sig mot en förkroppsligad etik där materia har betydelse. Även om man erkänner dessa iscensättningars status som performanceakter, bilder, spektakel och tecken, är det möjligt att tänka sig att det exponerade köttet kan förkroppsliga en etisk insikt, sprungen ur

känslan av att människor ofrånkomligen är invävda i en transkorporal, materiell sfär.¹³

Cyberkroppar, parodisk visibilitet och försvinnande träd

Trots aktivisternas avsikt att förkroppsliga den "nakna sanningen" eller reduceras till natur, blir dessa akter en del av visibilitetsekonomin i samma stund som de förvandlas till bilder som sprids på internet, eller som i La Tigras fall blir dokumentärfilm. Peggy Phelan varnar för att "[s]ynlighet är en fälla": "den uppmanar till övervakning och ropar på regelverk, den provocerar fram voyeurism, fetischism och ett kolonialt/imperialistiskt hungrande efter att äga. Ändå behåller synligheten en säregen politisk lockelse".¹⁴ På samma gång som det är det exponerade köttets synlighet som möjliggör aktivisternas politiska iscensättningar, så hjälper också specifika representationsstrategier La Tigresa och alfakropparna att undgå några av de synlighetsfällor som finns, detta genom att de uppmuntrar till annat-än-speglande relationer. Exempelvis leder alfakropparnas märkliga sammanblandning av "virtuellt" och "verkligt" i geografiska och digitala sammanhang, till en performance som motsätter sig konsumtion. Trots det faktum att nakendemonstranterna *en masse* strålade samman rent fysiskt, på en utsedd plats och vid en specifik tidpunkt, så möter de flesta människor dessa händelser när de återges via internet. Forskare i miljöfrågor sätter skillnaden mellan det digitala medietrymmet och politik på plats under kritisk belysning. Timothy Luke reflekterar

över de sätt på vilka den nya informatiken rekonstruerar både "Natur" och "Mänsklighet" och ställer frågan: "om människor uteslutande satsar på cyberspace som sin mest avgörande miljönisch, vad händer då med ekologism som politiskt projekt?"¹⁵ Arturo Escobar ställer i sin tur frågan "Är det möjligt för kvinnor, sociala rörelser och andra att utnyttja cyberrymdsteknologier på ett sätt som inte marginaliserar platsens betydelse?"¹⁶ Escobar drar slutsatsen att progressiva grupper "som önskar tillägna sig och utnyttja dessa teknologier för att åstadkomma social förändring måste bygga broar mellan rum och cyberrymd".¹⁷ De senaste nakendemonstrationerna är inte begränsade till miljöfrågor, men deras dubbla närvaro i den verkliga och den virtuella tiden/rymden kan lyfta fram och uppmärksamma materialiteten i den mänskliga kroppen och i geografiska platser, detta i en tidsålder som blir mer och mer digitaliserad. Det nakna, även då det är svårt att urskilja, kan ingjuta en känsla av "verklighet" i ett medium som består av lager på lager av mediering.

Iscensättningarna erbjuder trots, eller snarare tack vare sin nakenhet ingenting att se. Dessa bilder kan precis som nudism medföra "ett nytt sätt att se – på något sätt snarast ett slags icke-seende".¹⁸ När kropparna formar sig till ord är orden identifierbara, men inte de enskilda kropparna. Även om kropparna i några av fotografierna, speciellt de som är tagna i England, ser påtagligt vita ut, och andra kroppar, till exempel de som skriver ordet "PAZ" (fred) i Argentina¹⁹ utstrålar många nyanser av brunt, så är de sexuella och etniska

Peace. ©Bare Witness

skillnaderna i många av fotografierna knappt märkbara, speciellt eftersom betraktaren av dessa fotografier lockas att fokusera på orden som kropparna skriver snarare än att fingranska kropparnas nyanser eller analysera vilka sociala kategoriseringar de tillhör.²⁰ När dessa kroppar formas till ord och exponerar sin hud för att manifesteras politiska begär, suddar individerna för en stund ut sig själva till förmån för budskapet som förmedlas. De nakna kropparna blir till ord, men också till plats. Dessa djärva, obekväma aktioner skaver irriterande mot huden. De är iskalla och våta, de cirkulerar som scener, som inramade landskap. De protesterande kvinnorna i Helena, Montana i januari 2003 "samlades på en kall bergsäng och lade sig ner på snö och fikontaktusar för att skriva ordet PEACE (fred) med sina nakna kroppar".²¹ Vi kan läsa ordet men vi kan inte förnimma kakustaggarnas stick. Underligt nog uppfattar vi dessa radikala protester utifrån klassiska perspektiv.

Ett klassiskt perspektiv opererar med ett synfält där åskådarens kropp är dold eller frånvarande, som om det

betraktade har sitt ursprung i åskådarens egen blick. Det betraktade är underkastat ögat, samtidigt som ögat är raderat från scenen som betraktas. Inom ramen för detta perspektiv finns inget utrymme för ömsesidighet – det som betraktas blickar inte tillbaka.²²

Till skillnad från de feministiska performancekonstnärer som iscensätter subversiv kroppslighet genom att returnera eller undergräva blicken, så tittar inte dessa bilder tillbaka på oss. Frånvaron av motblick, ett tecken på självobjektifiering, kan betraktas som ett uttryck för demonstranternas känsla av att vara fråntagna sin politiska rösträtt. Frånvaron av motblick kan emellertid också uppmuntra åskådaren att föreställa sig en annan-än-speglade relation till dessa protesterande kroppar. Det åskådaren mest av allt önskar uppleva genom dessa foton, den faktiska, fysiska upplevelsen av naken kropp mot sand eller snö, kan inte förnimmas genom blicken. Denna upplevelse kan endast "föreställas" på ett säreget fysiskt och taktilt sätt. Ett sådant ögonblick av kroppslig identifikation, om så endast flyktigt, skulle kunna utgöra ett elektroniskt exempel på transkorporal etik. Det är viktigt att reflektera över hur dessa bilder sprids inom det speciella sociala utrymme som internet utgör, där det som Diane Saco förklarar finns ett "experimentellt samspel och en tillfällig åtskillnad mellan den *kroppsliga härvaron* framför skärmen och den *digitala därvaron* på skärmen".²³ I alfakropparnas iscensättning understryker den "digitala därvaron" hos de nakna demonstranterna det faktum att "där" var,

och är, likaledes fysiskt. På så sätt omstörtar dessa bilder synlighetens politik och pekar mot en förkroppsligad härvaro som, paradoxalt nog, både återfinns i åskådarens position och samtidigt någon annanstans. Detta skapar ett socialt utrymme i vilket en virtuell interkorporalitet kan uppstå. Peggy Phelan menar att "kanske genom ett etiskt erkännande av hur bristfälligt vi framställs inom ramen för det synliga kan vi finna ett annat sätt att förstå betydelsen av vår länk till den andre som en del eller utanför oss själva".²⁴ Jag skulle vilja utvidga Phelans formulering här så att den "andre" också inkluderar den icke-mänskliga naturen. När alfakropparna skriver ord på platser och på dessa platsers yta – stränder, fält eller till och med gator – sträcker kropparna ut sig jämsmed marken, och dramatiserar en kroppslighet som inte rymms i en mänsklig ram utan som sträcker sig över jorden.

La Tigresas framgångsrika sätt att fånga medias uppmärksamhet talar för en synlighetens "politiska attraktionskraft". Michelle Locke har beskrivit detta på ett bra sätt: "Ett miljöaktivistiskt ordspråk säger: Om ett träd faller i skogen utan att någon ringer media, har ingenting hänt. Men om en bh faller i skogen, som Nieto har uppträckt, kommer media att ringa dig".²⁵ Nietos iscensättningar väcker dock frågor om faran i att kapitalisera på kvinnlig hud. Till skillnad från Ana Mendiets performanskonst, vars jordkroppsskulpturer ifrågasatte, eller bokstavligt talat sprängde sönder kopplingarna mellan kvinna-och-natur, så tar La Tigresa fasta på just dessa kopplingar och njuter av sin nakenhet som jordgudinna. Medan Nietos nakna bröst

väcker anstöt hos några, är det hennes åkallande av den orubbliga och vådliga "Moder Jord"-figuren som ger många postmoderna feminister rysningar. (Många miljöaktivister och feminister, mig själv inkluderad, har kritiserat ett fortsatt användande av Moder Jord-figuren.) Samtidigt är Nietos performances fyllda av ironi, humor och överdriven estetik. Hennes kitchiga hypervisibilitet som "Moder Jord" gör både parodi på och omfamnar denna problematiska figur. Till skillnad från stora delar av den postmoderna och poststrukturalistiska feministiska teorin, vilken obevekligt har ägnat sig åt en "flykt från naturen"²⁶ följer Nieto den väg som Luce Irigaray förespråkar: "Man måste avsiktligt anta den feminina rollen. Detta innebär att man måste omvandla underkastelsen till ett bejakande och därigenom också motverka den".²⁷ Nieto antar också den feminina rollen, såsom John Berger kraftfullt formulerat den:

Män agerar och kvinnor uppträder. Män tittar på kvinnor. Kvinnor ser sig själva bli sedda. Detta bestämmer inte bara de flesta relationer mellan män och kvinnor utan också kvinnors relation till sig själva. Kvinnornas inre inspektör är manlig: den inspekterade kvinnan. Hon förvandlar alltså sig själv till ett objekt, och mer specifikt, till ett synlighetsobjekt, en syn.²⁸

Nietos film *Striptease to Save the Trees* är till största del filmad bakifrån eller från sidan av La Tigresa. Det gör att filmen placerar åskådarna i en särskilt kvinnlig position, eller som en slags yngre släkting till kvinnan. Vi ser inte *på* henne, snarare ser vi henne bli sedd. Precis som andra feministiska performancekonstnärer spränger Nieto passiviteten i detta scenario genom att stå som både författaren och regissören bakom sin egen performance. Filmen förvägrar också män en obehindrad, voyeuristisk njutning. Skogshuggarna är mycket väl medvetna om att de blir filmade; de kan alltså inte sätta sig tillrätta och njuta av uppvisningen. Deras seende blir sett. De är generade och obekväma. Åskådaren kan ställa sig frågande till vad det är hon eller han ser: en striptease, en hednisk ritual, performancekonst, en diktläsning eller en medveten politisk aktion. Men kamerans perspektiv, bakifrån och bredvid La Tigresa, uppmuntrar till ett politiskt förbund snarare än till en likgiltig eller objektifierande åskådarblick. Bilderna av skogshuggarna är å andra sidan konfronterande – rakt på sak och penetrerande nära. Medan det alltså kan verka som att Nieto iscensätter ett konventionellt scenario bestående av kvinnlig objektifikation och manligt betraktande, vänder i själva verket både hennes uppenbara makt och de återspeglade strategierna som används i filmen dessa relationer ut och in.

Men var befinner sig naturen i denna återspegladets ekonomi? Bergers formulering kompliceras ytterligare av La Tigresas blottade hud som metonymi för

naturen. Vi skulle kunna revidera Bergers formulering till: Män/människan agerar och *naturen* uppträder. En sådan formulering är utan tvekan träffande i en kultur som ägnar sig åt miljöförstöring samtidigt som man vördar målningar, foton och tv-sända bilder av Naturen (ibland kallat "naturporr"). Men naturen ser för det mesta inte sig själv bli sedd. Inte heller gör naturen parodier på sin egen representation. Kanske är det därför bara genom ett slags negativitet som representationen av naturen kan utmanas. Som Donna Haraway uttrycker det: "för våra annorlunda partners är händelsen en 'annan', eller kanske 'negativ' betraktad ur vår lingvistiska synvinkel".²⁹ Intressant nog har träden i *Striptease for the Trees* inte fått en framträdande roll, istället existerar naturen som bakgrund till det mänskliga dramat, det vill säga konflikten mellan aktivisterna och skogshuggarna. Den största delen av dokumentären är filmad på väg till, eller mitt i förstörelsens stråk. Skogen kantar blott scenerna. Besynnerligt nog finns naturen sedan bara med som bakgrund till det mänskliga dramat och är knappt märkbar i filmen. Men istället för att läsa detta som ett oavsiktligt exempel på en typ av skadligt "bakgrundsgörande"³⁰, för att använda Val Plumwoods term, något som kvinnor och naturen har varit föremål för i århundraden, så kan det vara en strategi för att undvika de risker med synlighet som Phelan varnar för. Särskilt för miljötänkande åskådare kan filmen fungera som en gest mot en natur som skulle kunna undgå den övervakning och konsumtion som synlighet framprovocerar. Den mest framträdande bilden av ett träd är faktiskt en närbild av en stor, söndersliten

stubbe, som alltså redan har fallit byte för sin egen synliga, framträdande position. Det är som om producenterna, James Ficklin och K. Rudin, vägrade att objektifiera eller manipulera träden genom att placera dem centralt i det som omfattas av iscensättningen. Istället ramar träden elegant in denna alltför mänskliga händelse, och de finns som en allierad utanför kamerans perspektiv. Peggy Phelan har hävdats att osynlighet i sig har potential till motstånd, och att performancekonst "framträder genom försvinnande".³¹ Det överhängande hotet om att dessa träd bokstavligen kan komma att försvinna hemsöker filmen och förstärker dess politiska resonans, medan trädens försvinnande som bild, som representation, kan leda åskådarna till ett miljöethos i vilket den naturliga världen överskrider och skaver mot sina representationer. Som Elizabeth Bray och Claire Colebrook hävdar: "Representation skulle alltid på något sätt utgöra en negation av materia – brytas mot tidigare materialitet".³² Genom att undvika att förvandla levande träd till celluloidbilder och genom att vägra att ge oss vackra, förutsägbara bilder av urskogen verkar filmen varna för farorna med en bekväm, estetisk konsumtion, inte olik den kapitalistiska konsumtionen kritiserar. Istället inger filmen på en känsla av levande, materiella träd som del av en icke-mänsklig natur som inte rymms inom gränserna för mänskliga paradigm eller representationer. I *The Good-Natured Feminist: Ecofeminism and the Quest for Democracy* förklarar Catriona Sandilands att "Naturen [...] inte helt [kan] talas om som en positiv närvaro av någon; varje krav på

att tala om, eller för, ickemänsklig natur är, till en viss grad, en förvrängning”.³³ Detta innebär inte att vi ska ge upp försöken att representera naturen – faktum är att miljöpolitiken kräver det – men att vi tydliggör begränsningarna för vår kunskap: “om den del av naturen som är bortom språket ska kunna påverka politiken måste det finnas ett politiskt erkännande av gränserna för språket som representant för naturen, vilket jag menar skulle innebära utvecklingen av en etisk relation till det Verkliga.”³⁴ På synlighetens rand, på gränsen till försvinnandet, dröjer sig ett igenkännande kvar av det som rymts i diskursen, i spegeln.³⁵

Transkorporalitet och sårbarhetens politik

Gail Weiss har dragit upp ramverk för en interkorporalitetens etik i vilken kroppar manar fram etiska beteenden genom att “uppmana oss att reagera etiskt på varandra.” Hon förklarar att interkorporalitet lägger tonvikt vid “vårt ständiga samspel med andra mänskliga och ickemänskliga kroppar”.³⁶ När La Tigresa talar till skogshuggarna genom jordens “röst” och säger att “varje del av din varelse har frambringats från min kropps väsen” (*Striptease*), så försöker hon mana fram ett etiskt – men också fysiskt – erkännande av att den egna kroppen består av precis samma “saker” som andra människokroppar och också som den icke-mänskliga naturen. Medan många som forskar kring sociala frågor begränsar uppfattningen av interkorporalitet till att handla om människor, kan framställningen av människor som kroppsliga varelser perforera gränserna för själva det

mänskliga. Till skillnad från begreppet ”transkorporalitet” anser jag att begreppet interkorporalitet betonar att människor inte bara är sammanbundna med varandra men också med materiella flöden av substanser och platser. Moira Gatens läsning av Spinoza, till exempel, argumenterar för att kroppens “identitet [...] aldrig [kan] ses som en slutgiltig eller färdig produkt som i fallet med den Cartesianska autonoma maskinen, eftersom det handlar om en kropp i konstant utbyte med sin omgivning. Den mänskliga kroppen är fullständigt öppen för sin omgivning och kan skapas, återskapas och nedbrytas av andra kroppar”.³⁷ Nakenprotester förkroppsligar denna idé, eftersom de betonar bristen på gränser mellan kött och plats.

Chloe Sage, som medverkade i en nakenprotest mot skogsskövling av ett kommunalt avrinningsområde i British Columbia, sade att “Allt har reducerats till det grundläggande behovet, de avskalade grundvillkoren – hud och vatten”.³⁸ Hud och vatten paras sålunda här ihop som ”villkoren”, och detta påstående vittnar om deras släktskap. Det är tänkvärt att dessa metonymiska, inte metaforiska, relationer uttrycker en känsla av interkorporalitet, en känsla av att den mänskliga kroppen är “i konstant utbyte med sin omgivning.” Snarare än att koppla samman två olika, icke-relaterade enheter, så uttrycker metonymier en glidning från det lika till det lika, en rörelse mellan två, i slutändan, oskiljaktiga enheter. Många av nakendemonstranterna uttrycker denna känsla av att deras kött är metonymiskt relaterat till det de försöker skydda. PETA:s taleskvinna, Lisa Franzetta kommenterar

No GMO. ©Bare Witness

en nakendemonstration i Hong Kong: "Vi är helnöjda med att blotta vår hud för att rädda skinnet på djuren som utnyttjas i modets namn. Denna form av transkorporalitet, i vilken den mänskliga huden vidgas till att omfatta också djurens skinn, skakar grunden för individualistiska uppfattningar om jaget, såväl som den transcendenta människouppfattningen. Transkorporalitet som etiskt tilltal härstammar dessutom från en känsla av köttlig sårbarhet.

När demonstranterna blottar sina kroppar för elementen blottar de djävrt sin egen sårbarhet som en politisk och etisk ståndpunkt. Den första definitionen av "sårbar" som anges i *Webster's New Collegiate Dictionary* är "kapabel att bli fysiskt skadad." Ett sår betyder "en skada på kroppen (till exempel på grund av våld, olycka eller kirurgi) som innebär sönderslitandet av en hinna (så som huden) och vanligtvis skador på den underliggande vävnaden." Sålunda bekräftar den dominerande betydelsen av *sårbarhet* att mänskligt kött är ömtåligt. Implicit i detta erkännande ligger en etisk hållning som sätter "jagets" befestning åt sidan till förmån för ett bejakande av det mångfaldiga, det sammanvävda, det känsliga. Människor är sårbara på grund av att de inte är "mänskliga" i transcendent, avslutad mening, på grund av att de är kött, substans, materia: vi är genomträngliga, och det faktum att vi kräver ett kontinuerligt intagande av andra former av materia, såsom luft, vatten och mat bevisar detta. De många demonstrationerna mot genmodifierad mat understryker känslan av att den mänskliga kroppen är sårbar genom sin permeabilitet: den är inbäddad i och oskiljaktig från "miljön" som den intar. Valerie Morse, organisatör för en GMO-protest har rapporterat säga att

“nakenprotesterna var en metafor för Nya Zeeland, som... skulle kunna bli 'barskrapat' genom genmodifiering”.³⁹ Även om vi skulle kunna läsa dessa nakna kroppar som

Dessa kroppar frånsäger sig allt släktskap med de krigare som skulle döda i deras namn.

“symboler” för nationens tillstånd, är det mer träffande att förstå dem metonymiskt, alltså att bokstavligen se dem som en del av det materiella/geografiska/politiska utrymme som utgörs av Nya Zeeland.

Avsaknaden av konfrontativa eller ens besvarande blickar på fotografierna av alfakropparna tydliggör köttets sårbarhet. De fallna, blottade kropparna uttrycker utsatthet. Dessa kroppar frånsäger sig allt släktskap med de krigare som skulle döda i deras namn, för att istället uttrycka sitt deltagande med ”krigsoffren” genom att spela döda. Faktum är att för både La Tigresa och en stor skara andra nakendemonstranter betecknar nakenheten sårbarhet, och därför blir sårbarheten en nyckel i sökandet efter dessa deltagares etik och politik. Även om fenomenet att anordna nakendemonstrationer för att visa sitt motstånd mot Irakkriget föregick de fasansfulla bilderna från Abu Ghraib-fängelset, så understryker nu dessa bilder bittert i vilken grad det nakna köttet kan uttrycka känslighet. Hemsidan “Baring Witness” tillkännager att “vår exponering av det sårbara mänskliga kött vi alla delar har genererat ett kraftfullt budskap som motsätter sig de nakna aggressioner vårt lands politik omfattar”.⁴⁰ På ett liknande

sätt menar Wendy Tremayne, en deltagare i nakenprotester, att anledningen till att så många kvinnor tar del i nakenprotester är att den blottade kvinnokroppen i högre grad vittnar om en känsla av “sårbarhet” som “kanske väcker människors medkänsla”.⁴¹ Suzanne Hart, en annan deltagare, har till och med gett boken hon skrivit om sina upplevelser titeln “*Unreasonable Women Bearing Witness: Naked Vulnerability in the Face of Naked Aggression*”.⁴² Dessa iscensättningar av sårbarhet bemöter och kritiserar USA:s “Nationella maskulinitetsmodell” som, hävdar Bonnie Mann, har tagits i bruk för att rättfärdiga kriget i Irak: “stormaktsidentiteten kan bara upprätthållas och uttryckas genom repetition, genom en iscensättning och återiscensättning av dess egen allmakt”.⁴³ Mann hävdar att även kvinnliga soldater – så såsom den ökända Lynndie England – ges en fallos och “inbjuds till att bli delaktig i den militariserade maskulina estetiken tillsammans med männen för att bli den som penetrerar den etnische andre”.⁴⁴

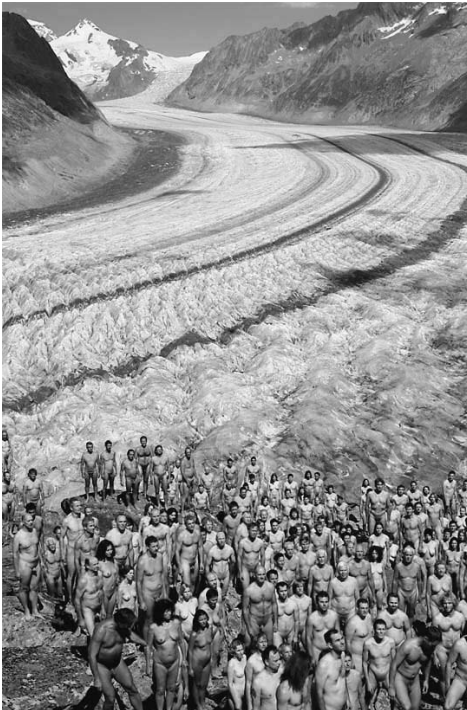
Även om queerteori och diskussioner om S/M och andra praktiker har komplicerat vår förståelse av sexualitet, makt och kön, kvarstår en könslig polaritet i vilken kvinnor (eller den feminiserade mannen) är den som penetreras. Den politiska känslan av sårbarhet som iscensätts av nakendemonstranterna kan här fungera som en feministisk motposition i relation till den amerikanska, maskulina identitetens penetrerande makt. Tremayne menar att anledningen till att så många kvinnor deltar i nakenprotester är att den blottade kvinnokroppen vittnar om en känsla av

“sårbarhet” som “kanske tilltalar människors medkänsla”.⁴⁵ På Anita Roddicks hemsida finns information om en protest organiserad av personalen i hennes dotter Sams “erotiska boutique” i London och innehåller ett ganska långt, filosofiskt uttalande om grunderna för protesten:

Temat var ”frigör dig själv från politiska bojor” och gick ut på att strippor och andra sexarbetare, iklädda i enbart gasmasker och kroppsmålningar och schabloner, framförde en kraftfull gatugerilla-performance mot kriget i Irak... Nakenheten var inte bara uppseendeväckande. Genom historien har kvinnor använt nakenhet som en kraftfull symbol för sin ilska. Inblandningen av sårbarhet är den rätta symbolen för en värld som är sårbar för okontrollerad aggression där de starkare ställs mot de svagare.⁴⁶

Trots detta övertygande uttalande om nakenhet som symbol för sårbarhet visar fotona nakna, kroppsmålade kvinnor som djärvt marscherar på Londons gator iklädda skrämmande gasmasker. Som tur är för feministisk politik så förhindrar inte sårbarhetens kungörelse ett tufft, rebelliskt synsätt. Många redogörelser för nakenprotester betonar i själva verket demonstranternas mod och orubblighet, kropparnas sårbarhet till trots. Vid rapporteringen om en protest i januari 2003 i Storbritannien förklarar Bare Witness hemsida: “De kände sig tvungna att använda sina nakna kroppar i syfte att chocka för att framföra sitt budskap till regeringen, budskapet löd: detta är inte den rätta vägen för att göra slut på krig. De kunde ha stannat hemma, inne i värmen, och skakat på huvudena åt nyheterna – men gick istället ut för att vara sårbara för freden”.⁴⁷ Protesterna mot kriget har beskrivits i dramatiska ordalag: “Det var en dag då man borde bytla på sig snarare än klä av sig och lägga sig på ett fält. Men 30 invånare från Ashdown Forest i East Sussex tog av sina kläder och lade sig ner och formade ordet ‘peace’ för att visa sitt motstånd mot stridigheterna i Irak. Tålmodigt höll de sina poser i vad som måste känts som en evighet medan fotografer gick omkring med ljusmätare och linser.”⁴⁸

Det finns nakenprotester som vidgar sin etik till att inkludera det icke-mänskliga, detta genom att uppvisa djurköttets sårbarhet, eller, som i La Tigresas fall, genom att uppträda till förmån för träden. I Spanien intog djurrättsaktivister tjurarnas plats på gatorna. Två dagar före den första tjurrusningen anlände “medlidsamma och levnadsglada människor från hela världen” till Pamplona, Spanien, för att springa nakna i loppet kallat “Human Race.” Tillställningen siktar på att visa att det finns ett “vinnande alternativ (för båda parter) till att ha vettskrämda djur rusande genom staden för att till slut bli plågade och slaktade på tjuvfäktningsarenan”.⁴⁹ Greenpeaces hemsida rapporterar om en demonstration mot

©Greenpeace/Ex-Press/Michael Wuertenberg

global uppvärmning i vilken 600 personer stod nakna på en glaciär i Schweiz, och betonar i texten jordens och den mänskliga kroppens gemensamma sårbarhet:

Utan kläder är den mänskliga kroppen sårbar och blottad och dess liv eller död är i händerna på naturens nyck. Global uppvärmning skalar bort våra glaciärer och lämnar hela vår planet sårbar för extrema väderförhållanden, översvämningar, stigande havsnivåer och globala nedgångar i bärformåga och jordbruksproduktion, brist på färskvatten, sjukdomar och stora mänskliga förflyttningar.⁵⁰

Volontärerna som deltog i denna “levande skulptur” hade samlats ihop av installationskonstnären Spencer Tunick, de stod nakna längs med den nedre kanten av fotot, samlade på blottlagda, bruna klippor medan den smältande glaciären reste sig bakom dem, ofantlig men sårbar.

När La Tigresa strippar inför skogshuggerarna har hon för avsikt att visa jordens sårbarhet genom sin kropp: “De stannar sina lastbilar för att jag är barbröstad. Dikten håller kvar deras uppmärksamhet. Jag vill att de ska se en bild av något vackert, heligt och sårbart i mig – precis som i jorden.” På Earth Films hemsida proklamerar La Tigresa sitt “kvinnifest”:

Jag går barbröstad in i skogen för att förkroppsliga Moder Jord och vädjar om att bli skyddad och bevarad.

Motorsågarna, schaktningsmaskinerna och avverkningsfordonen stannar i sina spår när de ser mig.

Jag är Moder Jord och jag ber dem sluta skada min nakna, heliga kropp.

(*La Tigresa, odaterat*⁵¹)

Genom att framhäva skadan som åsamkats hennes “nakna, heliga kropp” positionerar filmen *Striptease for the Trees* La Tigresa helt och hållet som en del av det som skövlas: kameran följer henne när hon traskar genom röran av grenar och sly på redan avverkade föryngringsytor. Snittytan på stubben som jag tidigare nämnt, visas vass och ojämn, den framkallar en känsla av smärta och sårbarhet hos åskådaren.

John Barry har uppmärksammat att miljörelser har accentuerat känslan av

det “[m]änskliga naturberoendet och besläktade idéer om sårbarhet, medellöshet, svaghet, begräsningar och försiktighet.⁵² Medan Barry argumenterar för “ekologiskt förmyndarskap och dygd”, skulle jag vilja påstå att både förmyndarskap och dygd förstärker kristna, humanistiska begrepp hos individen som pekar mot en varelse lösgjord från materiell existens och som på så vis står över naturen. Det är helt centralt för både feminismen och ekologismen att innebörden av ”det mänskliga” – förstånd, förnuft, försorg, medvetenhet – kan knytas till ett större och mer disparat betydelsebärande fält. Den politiska diskurs som utvecklats genom dessa nakenprotester är intressant nog inte en “rättighetsdiskurs” och därmed inte något som är inom räckhåll för det individuellt Mänskliga politiska subjektet. I stället handlar diskursen om “sårbarhet”, alltså ett delat transkorporalt tillstånd som erkänner permeabiliteten hos både människor och platser.

Sexpositiv feministisk ekologism i aktion

Snarare än att framställa sig själv som del av ett köttets manifest använder La Tigresa sina nakna bröst för att fånga skogshuggarnas uppmärksamhet, och hoppas genom detta fördröja deras trädfällning och locka dem att istället lyssna till poesi. Som hon uttrycker det: “De stannar sina lastbilar för att jag är barbröstad. Dikten håller kvar deras uppmärksamhet” I videon *Striptease to Save the Trees* blir La Tigresa ackompanjerad av en kvinna som spelar harpa när hon konfronterar skogshuggarna genom att framföra sexuella inviter från Moder Jord: ”Jag är vackrare naken än påklädd! Ta av mina kläder!” Hennes ord både lockar och avleder, bjuder in och dirigerar om, eggjar och förvillar. Det ganska förutsägbara tillkännagivandet ”Jag är Jorden, skapelsens vagg”, följs av det provokativa (och kätterska), ”I mitt skötes veck finns din räddning”.⁵³ Den Moder Jord som La Tigresa förkroppsligar påminner om den som figurerar i Emma Goldmans skrivningar. Goldman brukade använda den frikostigt sexuella Jorden som en modell för en anarkistisk njutnings- och överflödkultur.⁵⁴ Goldman som ofta lekfullt använde Moder Jord som språkrör i sin tidskrift med samma namn, beskriver den anarkistiska figurens givmildhet: ”Moder Jord, med stora rikedomar gömda i vecken runt sin fylliga byst, sträcker ut sina inbjudande och gästvänliga armar till alla dem som kommer till henne från nyckfulla och despotiska marker – Moder Jord är redo att ge sig själv på samma sätt till alla sina barn.”⁵⁵ På samma sätt erbjuder den barbröstade La Tigresa sin kropp till skogshuggarna och försöker genom detta dirigera om deras begär. Hennes performance framkallar ett transkorporalt begär i form av ett triangeldrama mellan henne själv, jorden och skogshuggarna, när hon använder sin egen kropp för att locka skogshuggarna med naturens njutningar. På ett provocerande sätt uppmanar hon skogshuggarna att ta fysisk och erotisk kontakt med den jord de

kör över: ”Överge era kläder på stranden./ Sträck ut era kroppar.../ Pressa hela era ben mot min givande mark./ Och doppa era huvuden i mina svalkande, gröna vatten och drick...” Trots hennes förföriska inbjudningar verkar skogshuggarna i filmen mest generade och förvirrade snarare än upphetsade. Möjligen beror det på megafonen hon står med. Eller så är det för att hon ofta måste jaga ikapp dem, skrika sin poesi och blockera deras bulldozrar. Eller kanske det hänger samman med kameran som förföljer henne, som fokuserar deras reaktioner snarare än hennes bröst. I vilket fall som helst är det svårt att inte påminnas om Luce Irigarays reflektion angående vad som skulle hända om den (kvinnlige) jorden, grunden och bakgrunden för den manliga subjektiviteten, vittnade om sin egen agens: ”Om jordytan vände sig och särskilt om hon vände sig mot sig själv, skulle subjektets erigerade pose störas och hans upphöjning och penetrationsförmåga skulle riskera att kullkastas. För vad skulle det finnas att resa sig från och utöva sin makt på? Och i?”⁵⁶ I La Tigras performance talar det nakna, kvinnliga köttet och den tysta jorden tillsammans – högt, aggressivt och med en glasklar agenda.

Precis som med den mesta miljöaktivism som äger rum i denna alltmer miljöfientliga era, röjer La Tigras uppvisning en förståelig känsla av desperation. Samtidigt är hennes uppvisning lekfull och parodisk. Hennes erotiska triangel må vara heteronormativ, men hennes uppvisning kan inte desto mindre sägas stå i skuld till den queeraktivism som på djupet har förändrat

protestpolitiken genom att göra njutning politisk och politik njutbar.⁵⁷ Gayprideparader är till exempel seriöst roliga. Ekologismens diskurs däremot handlar sällan om njutning. Enligt Catriona Sandilands, som hänvisar till Andrew Ross, är det “inte bara så att frikostig njutning är fullkomligt frånvarande i (de flesta) ekologiska diskurser, ofta ses njutning som något diametralt motsatt de ekologiska principerna. Sparsamhet och enkelhet får stå som antitetiska principer i förhållande till njutning eller generositet.”⁵⁸ Snarare än att predika “självbegränsning och självförnekelse”⁵⁹ lockar La Tigresa med ett löfte om överväldigande njutning. Även om hennes förföriska scener rymms inom en heterosexuell modell och inte erbjuder alternativ till den “eko-sexuella normativitet” som Sandilands kritiserar, så spelar hon sin roll med parodiskhämndlystnad. Detta är knappast det vanliga scenariot för “hur landet ligger”, eftersom detta “land” ger sig till att jaga den som vill “lägga ner” henne, - under det att hon/det ropar ut sina “förförelser” i en megafon. Jeannie Forte förklarar att

kvinnliga performancekonstnärer blottar sina kroppar för att återkräva dessa, för att kräva tillbaka njutning och sexualitet och därigenom mota fetishismen till en punkt där manliga hegemoniska sätt att strukturera kvinnor allvarligt hotas. Istället för att låta mannens blick fungera som den kontrollerande faktorn (som den gör inom filmkonsten) utövar kvinnliga performancekonstnärer själva kontroll.⁶⁰

Trots att La Tigresa är filmens stjärna och dessutom den enda som talar i filmen – med undantag för en road skogshuggare vars kommentarer (tyvärr) är ohörbara – skulle det vara oriktigt att säga att det är hon som har kontrollen, detta eftersom skogshuggarna dessvärre återupptar sina sysslor. Uppvisningen tar slut; stockarna körs iväg. Det är dessutom så att även om La Tigresa verkar njuta av sin sexuella uppvisning så är aktens skönjbara politiska strategi beroende av ett manligt heterosexuellt begär som framkallas och sedan omdirigeras. Inte helt oväntat, givet Moder Jordfigurens långa och belastade historia, står de feministiska respektive miljöaktivistiska målsättningarna här i en osäker, för att inte säga motsägelsefull, relation.⁶¹

La Tigras uppvisning kan också sägas ”inte se skogen för alla träd”, i den meningen att det är avsaknaden av adekvata regeringsbestämmelser och översikter, samt avverkningsindustrins okontrollerade glupskhet, som bör anklagas för förstörelsen av urskogarna – inte skogshuggarnas brist på begär för ”Moder Jord.” Situationen Nieto skapar uppvisar ironiskt nog ett mikrokosmos av de stora brister som återfinns ekologiska diskurser, i vilka naturen konstrueras som en semesterort (för de rikare) och suddar ut den som en vanlig arbetsvärld (för de fattigare).⁶² Genom att dundra in på skogshuggarnas arbetsplats och underhålla dem, förvandlar La Tigresa faktiskt en arbetsplats till en fritidsplats i och med att skogshuggarna konverteras till turister. Katherine Frank hävdar i *G-Strings and Sympathy* att ”mäns besök på strippklubbar” är ”turistsysslor” på grund

av ”blickens betydelse” samt ”fantasins och flyktmytologiernas roll i konstruktionen av klubbarna som skilda från hemmet och arbetsplatsen”.⁶³ Skogshuggarna välkomnas som turister, som beskådare genom att deras arbete marginaliseras. Dessutom, tilltalet till skogshuggarna som individer, som autonomt moraliska agenter, förenklar i alltför hög grad det asymmetriska nät av ekonomi, material och maktrelationer som vi alla är en del av. La Tigras tilltal är emellertid inte begränsat enbart till skogshuggarna. En bredare publik, som har tillgång till hennes arbete genom video, internet, eller CD, kan uppskatta hennes oförskämdhet, ironi och inte minst hennes sexpositiva ekologism. De kan till och med provoceras att föreställa sig en ekologism där materiella behov, mänskligt arbete, överväldigande njutning och ekologisk hållbarhet skulle kunna existera i symbios. En sådan utopisk förebild frammanas ofta i performancekonst. Som Phelan uttrycker det, ”Performance söker en sorts psykisk och politisk effektivitet, vilket innebär att iscensättningar gör anspråk på det Verkligt-omöjliga.”⁶⁴

Sammanfattning: transkorporal etik
Nakendemonstranternas och La Tigras iscensättningar, liksom andra former av radikal aktivism, lånar sig lätt till åtlöje och avfärdande. Tim Ferguson, till exempel, säger ”Det är löjligt att föreslå att vi kommer att förändra vår uppfattning angående Irak för att vi sett 1000 nakna kvinnor forma bokstäver på en kulle, som någon sorts mjukporrsketch i barnprogrammet Sesam.”⁶⁵ Användaren ”Buddha Bear”

kommenterar nyheten om La Tigresas barbröstade performance på hemsidan thebackpacker.com med det sarkastiska ”Herregud! Vad kommer hända nu? Om man slutar hugga ner träd, blir man avsugen då?” Trots att, eller på grund av, dessa skämt har Nieto hur som helst lyckats rikta uppmärksamhet mot avverkningen av urskog. Jane Kay rapporterar att ”Jay Leno har vävt in henne i ett Bill Clinton-skämt. Rush Limbaugh hånade henne på sitt nationella radioprogram”.⁶⁶ La Tigresa uppenbarar sig på ett antal osannolika ställen. En artikel i onlinemagasinet *Anvil* ägnar flera sidor åt att prisa La Tigresa som en mästare på retorisk övertalning.⁶⁷ Till och med Mendocino Redwood Company har konstigt nog en artikel kallad ”*La Tigresa, Nude Savior of the Forest*” på sin hemsida.⁶⁸ Dona Nieto har ingen blygsam agenda för sin aktivism. Hon hävdar: ”Jag har förändrat dessa mäns liv. Men jag skulle vilja förändra lagar och jag skulle vilja förändra historien”.⁶⁹ På ett liknande sätt medger en ledarskribent i *Manila Bulletin* att nakenprotesterna mot Irakkriget kanske inte kan stoppa Bush och Blair, men ändå hoppas han på en ”global trend” i vilken kriget stoppas av ”miljontals män och kvinnor över hela världen”, inklusive ”präster, evangelister och nunnor (från alla trosuppfattningar: kristna, muslimska, buddistiska, Zen, Taoist, etc.) [som] ägnar sig åt nakenprotester”.⁷⁰

I vilken sorts offentlig sfär skulle en ”striptease för träden” och globala förekomster av nakenprotester kunna förändra historien? I en artikel angående suffragetten Mary Leigh hävdar Wendy Parkins att där

det utstuderade förkroppsligandet av kvinnan har legat till grund för utstötning eller minskat deltagande, har akten att avsiktligt låta den egna kroppen väcka uppmärksamhet blivit en viktig strategi för kvinnor engagerade i oliktränkandes medborgarskap. Sådana dissidenter har förstått sin kroppslighet inte som en begränsning men som ett medel i strävan att utmana den politiska domänens parametrar.⁷¹

Nakenprotesterna som diskuterats här söker bestrida ”den politiska domänens parametrar” genom performances och i detta söker de ett etiskt erkännande av det sårbara, reciproka, sammanvävda mänskliga och icke-mänskliga köttet. Både La Tigresa och alfakropparna karvar, på ett signifikant sätt, ut ett *rum* för sin politik lika mycket som de manifesterar sin röst. Därigenom betonar demonstranterna det som ofta blockeras i diskursiva modeller, det vill säga analysen av faktiska platser, materiella kroppar och andra ting. Denna betoning av politiskt rum är inte bara avgörande för en ekologism som måste understryka värdet hos speciella rumsligheter, utan också – när dessa rum omstöpts som transkorporal rymd – avgörande för en rad frågor såsom miljö rättvisa, miljö hälsa och queerpolitik,

vilka alla kräver ett erkännande av de materiella behovens, nöjernas och farornas gemensamma utbredning.

Emily Martin har varnat för de potentiella farorna med "flytande kroppar" – varning som blir särskilt relevant i relation till transkorporalitetens begreppet:

I den utsträckning flytande länkar mellan individer kan ge upphov till tanken om en "autentisk och homogen" övergripande enhet, såsom Företaget eller Planeten, bör vår entusiasm inför den här typen av länkar hållas på sparlåga. Man kan tänkas bli nostalgisk över de blockeringar av den här typen av kollektiva kroppar/ personer som den liberaldemokratiska uppfattningen om individens tydligt markerade gränser innebar, liksom över modernismens separation mellan natur och människa.⁷²

Martins varningar till trots skulle jag vilja hävda att den hyperseparation som förkunnas och värderas i USA innebär en större risk eftersom en sådan överdriven separation distanserar individen från alla känslor av globalt ansvar och ansvarsskyldighet. Efter elfte september kan medborgare och invånare i USA föreställa sig att deras egna kroppar är sårbara delar av en gemensam, nationell kropp på ett sätt som de aldrig gjort tidigare. Den nationella skräckens och panikens nya diskurs har emellertid besvarats av en politik som pekar mot det slutna hemmet snarare än mot interkorporalitet i det att amerikaner uppmanas att kapsla in sig i frihetens namn. Tryggt

omsluten av en serie inhägnader – från de amerikanska nationsgränserna, till sovstäderna och förorterna, till de hermetiskt slutna hemmen, till den ordentliga familjen – interPELLERAS medborgaren som en starkt begränsad individ och, enligt Mann, som en maskulinistisk, suverän entitet, som den som penetrerar, inte den som blir penetrerad. Baring Witness-rörelsen uppmuntar å andra sidan via sin hemsida till en globalt medveten aktivism – åtminstone inom den engelsktalande världen – som, kanske en aning paradoxalt, framhåller vikten av att kroppsliga personer länkas till faktiska platser. Det utopiska momentet i dessa aktioner, i vilket "gränserna för den kontrollerade, rationella och bildade individen faller samman"⁷³ lösgör knutarna som binder kroppen till oförnuft, djuriskhet och barbari. Detta innebär inte att säga att "kroppen" betraktas som utopisk och fredlig snarare än våldsam, utan att detta är ett sätt att expandera möjligheterna för en etik och en politik som inte tar den begränsade Cartesianska individen som sin startpunkt. Gail Weiss har hävdats att ett "sätt som kroppar historiskt sett har demoraliserats på... är just genom att uteslutas från den 'ädla' domänen av moral, trots det faktum att det är i och genom våra kroppar som vi känner effekterna av vårt moraliska omdöme och våra moraliska praktiker".⁷⁴ Att låta materiella kroppar agera som etiska terrängar – och som jag menar sammanlänkade med det större fysiska landskapet – erbjuder möjligheter för en posthumanistisk etik.

Judith Staceys slutsats att "teori kan vara mer användbart som en produkt av politisk

handling än som dess källa”,⁷⁵ leder fram till frågan om vilken sorts feministisk teori som uppstår ur dessa nakenprotestsens praktiker. Jag menar att hos både La Tigresa och alfakropparna går nakenheten utöver sin strategiska nytta som skådespel. Nakenprotesterna är utan tvivel politiskt effektiva när det gäller att rikta uppmärksamheten mot en sakfråga, men de gör mer än så. De förkroppsligar en angelägen övertygelse, och ett alternativt ethos, som inte bara understryker att diskursen har materiella effekter, utan också att det materiella alltid har överlappat med, och ibland mot, det diskursiva, hur förtäckt kroppsligheten än må vara. När demonstranterna kastar av sig kläderna, klär de för en stund också av sig människans begränsningar. Handlingen möjliggör att vi kan föreställa oss kroppslighet, inte som en grund för statisk substans, men som en plats för möjliga kopplingar, sammankopplingar, aktioner och etiska tillblivanden. Aktivisterna uppvisar sårbarhet som ett interkorporalt, eller egentligen, som ett transkorporalt villkor, vars materiella utbyten mellan mänsklig kroppslighet, geografiska platser och omfattande nätverk av makt provocerar fram etiska och politiska aktioner. Att uppmärksamma särskilda kroppsliga handlingar, aktiviteter, praktiker och händelser kan hjälpa feministisk teori att ompröva “kroppen” som mer än bara en plats för kulturell inskription. Dessutom så kan själva förekomsten av synliga bilder och diskurser i den postmoderna kulturen, och insikten om att de offentliga diskurserna kontrolleras av ett mindre antal mediala utflöden, frammana politiskt och etiskt motstånd som, kanske fåfängt, försöker närma sig från ett annat håll – men ett håll som alltid redan finns *här* eller *där* och alltid är inbäddat i specifika materiella platser. Feministisk teori och feministiska kulturstudier kan ta dessa till synes excentriska praktiker på allvar och arbeta mot en mer komplex och hållbar tolkning av det kött vi bebor och de platser där vi befinner oss.

TACK

Tack till Tim Morris som hittade så många relevanta hemsidor och som släppte loss min fascination för detta ämne, och till Jeanne Hamming för hennes skarpsinniga kommentarer på denna text. Jag skulle också vilja uttrycka min tacksamhetsskuld till den anonyma granskare av denna text som uppmuntrade mig att skala av ett par distraherande lager.

Artikeln publicerades ursprungligen i *Women & Performance: A journal of feminist theory* Vol. 20, Nr. 1, Mars 2010, 15–36.

Noter

- 1 Judith Stacey, "The empress of feminist theory is overdressed", *Feminist Theory* 2, 2001:1.
- 2 Stacey Kalish: "The naked war", Bare Witness website, 2003. <http://swaporama.org/images/nobushpress/Bare%20Witness%20Stacy%20Article.pdf> (besökt 11 augusti 2005).
- 3 Chris Steenberg: "Peace protest on icy forest". *East Ginstead Courier*, oktober 2003. Återutgivet på Bare Witness hemsida. www.barewitness.org/news.html
- 4 För mer information om denna kropp som utvecklas inom feministisk teori, Stacy Alaimo och Susan Hekman: *Material feminisms*, Bloomington, Indiana University Press 2008.
- 5 Se Gail Weiss: *Body images. Embodiment as intercorporeality*, Routledge 1999. Weiss begränsar inte interkorporalitet till människan i sina definitioner av begreppet. Dessutom hävdar hon att "kroppsliga nödvändigheter" utsträcker sig även till "kroppar som inte är mänskliga såsom djurkroppar, kroppar av litteratur och teknologiska kroppar" (s. 163). Huvuddelen av hennes analyser och argument berör mänsklig interkorporalitet, vilket är rimligt, givet att hennes fokus på hur "kroppsföreställningar" skapas.
- 6 Peggy Phelan: *Unmarked. The politics of performance*, Routledge 1993; Rebecca Schneider: *The explicit body in performance*, Routledge 1997.
- 7 Hal Foster: *Recodings: Art, spectacle, cultural politics*, Bay Press 1985, s. 89.
- 8 "Naked protest", *Wells Journal* 3/4 2003.
- 9 Bare Witness, odat., a). Bare Witness news. Bare Witness website. http://www.barewitness.org/?page_id=1410
- 10 Common Dreams, 24/6 2003. "750 women go nude in protest", *Common Dreams News Center*. www.commondreams.org/headlines03/0208-06.htm
- 11 Annie Sprinkles lekfulla, politiska och skandalösa sexuella uppvisningar utgör en viktig kontext för La Tigresa även om Sprinkle inte är en miljöaktivist. Se Kath Albury, "Full-body-megakundaliningasm:sacred'sex and sexual politics", *Journal of Media & Cultural Studies* 15, 2003:2 för mer om den speciella politik som "heligt sex" medför för Sprinkle och andra.
- 12 Penelope Andrews (prod., ed.), *Striptease to save the trees*. EarthFilms.org. (Filmad av James Ficklin and K. Rudin, poesi av Donna Nieto), 2000.
- 13 På kanske ett liknande sätt argumenterar Ruth Barcan för att kvinnlig nudism öppnar för en "annan sorts plats... ett rum som involverar ganska distinkta interkorporella relationer som hjälper till att producera nya kroppsliga bilder", Ruth Barcan, "The moral bath of bodily unconsciousness: Female nudism, bodily exposure and the gaze", *Continuum: Journal of Media and Cultural Studies* 15, 2001:3, s. 314.
- 14 Phelan, 1993, s. 6.
- 15 Timothy Luke, "Reconstructing nature: How the new informatics are rewriting the environment and society as bitspace", *Capitalism, Nature, Socialism* 47 (september), 2001, s. 5.
- 16 Arturo Escobar, "Gender, place and networks: A political culture of cyberculture", *Women@Internet: Creating New Cultures in Cyberspace*, Wendy Harcourt (red.), Zed Books 1999, s. 36.
- 17 Escobar 1999, s. 52.
- 18 Barcan 2001, s. 314.
- 19 Bare Witness, odat., b), Mar del Plata, Argentina. Bare Witness website. <http://www.barewitness.org/photoalbum/MarDelPlata.htm> (besökt 27 januari, 2009).
- 20 Hortense Spillers erbjuder en provokativ och klaggörande distinktion mellan "kropp" och "kött" i sin klassiska uppsats "*Mama's Baby, Papa's Maybe: An American Grammar Book*", *Diacritics* 17, 1987:2. Spillers förutsätter att före "kropp" finns 'kött', denna avsaknad av social begreppsmässighet som inte undkommer ett fördolt under diskursens pensel, eller reflexerna hos ikonografi" (1987, 67). Det är lockande att utnyttja denna formulering.

- ring för att teoretisera nakenprotesternas ganska utopiska händelser, vilka mycket väl kan stå för en längtan efter en kroppslighet som kan undgå former av social begreppsmässighet genom skapandet av ett förenat, politiskt meddelande. Dessutom, i sina fallna, avslöjande och sårbara positioner vilka ofta intas för att framkalla en känsla av de lidanden som de protesterar mot, kan nakendemonstranterna tillfälligt uppvisa "kött" på sätt som liknar Spillers begrepp – "den rent fysiska maktlösheten" av kroppen som ett "föremål" (5). Otvivelaktigt erbjuder Spillers en av de mest övertygande och betydande teorierna om kroppar och kött. Och ändå tvekar jag att föra in hennes formuleringar i denna analys på grund av att hennes teori är född ur den skräck och det lidande som finns hos de förslavade folkgrupper som framställdes som "kött". Uppenbart finns här en plågsam oförenlighet mellan slaveriets historia och de nutida nakenprotesterna. Dessutom hävdar Spillers att distinktionen mellan "kropp" och "kött" motsvarar "fångade respektive befriade subjektspositioner" (67). Nakendemonstranterna är verkligen inte fångar, och dessutom uppvisar den sorts nakenhet som de ägnar sig åt en radikal form av "befrielse".
- 21 Bare Witness, odat. c), Helena Montana, 25/1 2003. Bare Witness website. <http://www.barewitness.org/photoalbum/Helena.htm>
  - 22 Rebecca Schneider, *The explicit body in performance*, Routledge 1997, s. 67.
  - 23 Diana Saco, *Cybering democracy: Public space and the Internet*, University of Minnesota Press 2002, s. 27.
  - 24 Phelan, 1993, s. 69.
  - 25 Michelle Locke, "Logging protests escalate with 'striptease for the trees'", 21/11 2001, Associated Press. www.mindfully.org/Heritage/Striptease-For-the-Trees.htm
  - 26 Stacy Alaimo: *Undomesticated ground. Recasting nature as feminist space*, Cornell University Press 2000.
  - 27 Luce Irigaray: *Speculum of the other woman*, trans. Gillian C. Gill, Cornell University Press 1985a, s. 77.
  - 28 Irigaray 1985a, s. 47. Se John Berger, *Ways of seeing*, British Broadcasting Corporation, 1972.
  - 29 Donna Haraway, "The Promise of Monsters: A Regenerated Politics for Inappropriate/d Others," *Cultural Studies*, Lawrence Grossberg, Cary Nelson, och Paula Treichler (red.), with Linda Baughman and John M. Wise, Routledge 1992, s. 313.
  - 30 Plumwood förklarar: "en av de vanligaste formerna av förnekelse av kvinnor och natur är vad jag benämmer bakgrundsgörande, eftersom som man genom att behandla dem så gör dem till bakgrund bakom en dominerande förgrundssfär, fylld av erkända prestationer och händelseförlopp. Detta bakgrundsgörande av kvinnor och natur är djupt inbäddat i det ekonomiska systemets rationalitet och i det samtida samhällets strukturer.", Val Plumwood, *Feminism and the mastery of nature*, Routledge, 2003, s. 21.
  - 31 Phelan 1993, s. 146.
  - 32 Elizabeth Bray och Claire Colebrook, "The haunted flesh: Corporeal feminism and the politics of (dis)embodiment." *Signs* 24, 1998:1, s. 44.
  - 33 Cationa Sandilands: *The good-natured feminist: Ecofeminism and the quest for democracy*, University of Minnesota Press 1999a, s. 180.
  - 34 Ibid. s 180.
  - 35 Som en motsats till min läsning som utvidgar Phelans argument, se Meileng Chengs diskussion angående performancegruppen Sacred Naked Nature Girls. Cheng hävdar att "närvaro (definierat som representativ synlighet och hörbarhet) erbjuder fortfarande mer möjligheter än frånvaro" och hävdar att "vi måste återta de kroppsliga närvaroattributen", Meiling Cheng: *In other Los Angeles: Multicentric performance art*, University of California Press, 2002, s. 246.
  - 36 Weiss 1999, s. 5.

- 37 Moira Gatens, *Imaginary Bodies: Ethics, Power, and Corporeality*, Routledge, 1996, s. 110.
- 38 Associated Press, "Watershed logging draws naked protest", 5/9 2000, *SeattlePI*. <http://www.seattlepi.com/local/protww.shtml>
- 39 Bare Witness. n.d. a. Bare witness news. Bare Witness website. http://www.bare-witness.org/?page_id=1410
- 40 Bayside Productions, odat., Baring Witness website. www.baringwitness.org
- 41 Kalish 2003.
- 42 Kalish 2003.
- 43 Bonnie Mann: "How America justifies its war: A modern/postmodern aesthetics of masculinity and sovereignty", *Hypatia* 21, 2006:4, s. 155.
- 44 Mann 2006, s. 159.
- 45 Citerad i Kalish 2003.
- 46 Anita Roddick: *Dispatch. Stripping for peace*. <http://www.anitaroddick.com/readmore.php?sid=115>, Juni 2003.
- 47 Baring Witness. www.baringwitness.org
- 48 Stuart Jeffries: "Anti-war strippers brave the ice", *Guardian (London)* 14/1 2003. Återutgiven på the Bare Witness hemsida. www.Barewitness.org/news.html
- 49 PETA (People for the Ethical Treatment of Animals), odat., *Join the human race. Running of the nudes: Out with the old, in with the nude*, www.runningofthenudes.com
- 50 Greenpeace: "600 strip naked on glacier in global warming protest" Greenpeace website 8/8 2007, <http://www.greenpeace.org/international/nws/naked-glacier-tunick-08182007> (besökt 8 januari 2008).
- 51 La Tigresa, "La Tigresa's womanifesto: Or Why I go bare breasted into the forest", Earth Films website, treesit.org/campaigns/strip_pages/strpwomanifesto.html
- 52 John Barry: "Vulnerability and virtue: Democracy, dependency, and ecological stewardship", *Democracy and the claims of nature: Critical perspectives for a new century*, Ben A. Minteer och Boyd Pepperman Taylor (red.), Rowman & Littlefield 2002, s. 133.
- 53 Andrews 2000.
- 54 Se avsnittet "Emma Goldman's Mother Earth and the Nature of the Left", Alaimo 2000.
- 55 Emma Goldman och Max Baginski, "Mother Earth", *Mother Earth* 1906:1, s. 2.
- 56 Luce Irigaray, *This sex which is not one*, övers. Catherine Porter, Cornell University Press 1985b, s.133.
- 57 För en avslöjande redogörelse för kopplingarna mellan "queerprimitivism" och sexpositiv feminism såväl som en genomträngande kritik av dessa rörelsers misslyckande att "ifrågasätta sina egna begär att besitta en primitivitet, som genom att förtingliga av det ursprungliga och naturalisera erövringen, ger dem auktoritet över dåtida och framtida världar av sexuell ursprunglighet och genuin kultur", se Scott Morgenson: "Rooting for queers: A politics of primitivity", *Women & Performance* 29, 2005:15, s. 276.
- 58 Catriona Sandilands, Catriona. "Sex at the limits", *Discourses of the environment*, Eric Darier (red.), Blackwell 1999b, s. 77.
- 59 Sandilands 1999b, s. 78.
- 60 Jeanie Forte: "Women's performance art: Feminism and postmodernism", *Performing feminisms: Feminist critical theory and theatre*, Sue-Ellen Case (red.), Johns Hopkins University Press 1990, s. 262.
- 61 En annan krock mellan feminism och ekologism som nyligen utspelat sig skulle vara den feministiska kritiken av reklamannonser som designats för att stoppa mexikanska män från att äta sköldpaddsägg (som säljs som ett afrodisiakum), där en Playboy-modell poserar under orden "Mi Hombre No Necesita Huevos de Tortuga" ("Min man behöver inte sköldpaddsägg"). (Lägligt nog betyder "Huevos" både "ägg" och "kulor" spanska.), se ex *Dallas Morning News* 29/8 2005 13A. En av de kanske mest fascinerande figurerna att kombinera ihop med sexpositiv feministisk politik med miljöfrågor är Dr Susan Block, vars hemsida erbjuder sexterapi, pornografi, sexleksaker, erotisk teater och det *Ethical Hedonism Mani-*

- festo: The Bonobo Way To Better Sex & Peace on Earth*. Mitt bland alla pornografiska bilder finns en etisk vädjan i formen av en länk till en organisation som söker att rädda bonobon från utrotning (<http://www.drSusanblock.com/> besökt 4 januari 2008).
- 62 Miljö rättvisorganisationer omstöper miljöpolitiken så att den omfattar mänskliga arbetspalter. För mer information om frågan om ekologism och arbete se Richard White som frågar "Hur kommer det sig att ekologismen verkar motsätta sig arbete? Och hur kommer det sig att arbete spelar en så pass liten roll i amerikansk ekologism?", Richard White: "Are you an environmentalist or do you work for a living". *Work and nature*, *Uncommon Ground: Rethinking the Human Place in Nature*, William Cronon (red.), Norton 1997, s. 171. Se också Catriona Sandilands *Between the Local and the Global*, i vilken hon argumenterar att "Skogsarbetare, trots sina frekventa, långa och intima interaktioner med skogens ekosystem inte räknas som att de förstår naturen på grund av att den enda riktiga kunskapen om naturen är av en konsumtion.", Catriona Sandilands: "Between the local and the global: Clayoquot Sound and simulacral politics," *A political space: Reading the global through Clayoquot Sound*, Warren Magnuson and Karena Shaw (red.), University of Minnesota Press 2003, s. 157.
- 63 Katherine Frank, *G-strings and sympathy: Strip club regulars and male desire*, Duke University Press 2002, s. 28.
- 64 Phelan 1993, s. 65.
- 65 World Wide Nudism/Naturism, odat., *World wide nudism & naturism news*. www.worldwidenuidismnaturism.com/pages/news/protst.html
- 66 Jane Kay, "Topless Protestor Bemuses, Confuses", *Examiner*, www.tree-sit.org/tiger.html (besökt 26 november, 2002).
- 67 Patricia Miller: "The Rhetorical Web", *Anvil, mars 2001*, www.anvilmedia.com/archives/030101/rhetorical.htm, (besökt 19 maj, 2004).
- 68 Naomi Jarvie: "La Tigresa, Nude Savior of the Forest", *Holds FB Rally, Fort Bragg Advocate News*, 2001. Återutgiven på *Mendocino Redwood Company's hemsida*, www.mrc.com/News/news021501.htm (besökt 19 maj, 2004).
- 69 "Asides", *Pittsburgh Post-Gazette*, 22/10, 2000.
- 70 "Naked Protest Against War", *Manila Bulletin* 6/3 2003, (besökt 24 juni, 2003).
- 71 Wendy Parkins: "Protesting like a girl: Embodiment, dissent, and feminist agency", *Feminist Theory* 1, 2000:1, s.73.
- 72 Emily Martin: "Fluid bodies, managed nature", *Remaking reality: Nature at the millenium*, Bruce Braun and Noel Castree (red.), Routledge 1998, s. 79.
- 73 Martin 1998, s. 78
- 74 Weiss 1999, s.141.
- 75 Judith Stacey, The empress of feminist theory is overdressed, *Feminist Theory* 2, 2001:1, s. 102.

Nyckelord

Materiell feminism, kropps-feminism, miljö, miljöetik, nakenperformance, miljöaktivism, post-humanism

Stacey Alaimo

University of Texas at Arlington
Arlington, TX, USA
alaimo@uta.edu

Översättning: Anna Karlsson